

# Kansainvälisen maantieliikenteen yleiset kuljetusehdot 1.1.2010

## 1. Yleistä

Kaikki toimeksiannot suoritetaan

- kuljetuksen aikana voimassa olevien ”Pohjoismaisen Speditööriliiton yleisten määräysten (PSYM)” mukaan
- kussakin maassa voimassa olevien lakien ja määräysten mukaan.

## 2. Kuljetuksen suorittaminen

Rahdinkuljettajan vastuu alkaa, kun hän on vastaanottanut tavarankuljetettavaksi ja päättyy, kun tavara luovutetaan määräpaikkakunnalla vastaanottajalle tai asetetaan hänen käyttöönsä nimetyssä paikassa. Mikäli tulli- ja/tai liikenneteknisiä esteitä esiintyy, vastuu voi päättyä aikaisemminkin.

Rahdinkuljettaja pidättää itselleen oikeuden valita ajoneuvotyyppin, kuljetusvälineen ja kuljetusreitit sekä oikeuden kuljettaa tavara valintansa mukaan suorassa liikenteessä tai uudelleenlastauksella, mikäli muuta ei ole sovittu.

Lähtäjän on omalla vastuullaan huolehdittava tavarankuormauksesta, ahtauksesta ja kiinnityksestä, silloin kun rahdinkuljettaja noutaa sen hänen luotaan tai hänen määräämistään paikasta. Vastaanottajan on omalla vastuullaan huolehdittava sen tavarankuormauksesta, jonka rahdinkuljettaja kuljettaa hänen luokseen. Kuljettajan osallistuessa kuormaukseen, ahtaukseen, kiinnitykseen tai purkaukseen hän toimii aina lähtäjän/vastaanottajan lukuun ja vastuulla.

## 3. Yksinomaan erityisen sopimuksen perusteella kuljetettava tavara

Seuraavat tavaralajit vastaanotetaan kuljetettaviksi yksinomaan erityisen kirjallisen sopimuksen perusteella:

- kallisarvoiset esineet (taide-esineet, raha, arvopaperit, kulta- ja hopeatuotteet yms.)
- muuttotavarat
- tavarat, joiden kuormaukseen, ahtaukseen, kiinnitykseen, kuljetukseen tai purkaukseen tarvitaan erityisiä laitteita
- tavarat, joiden pakkaus on niin riittämätön, että muut tavarat voivat vahingoittua
- tavarat, jotka eivät sovellu muun tavarankuormaukseen
- tavarat, joiden korkeus on enemmän kuin 2.00 m tai pituus enemmän kuin 6.00 m tai joiden leveys on suurempi kuin 2.40 m
- tavarat, jotka aiheuttavat ajoneuvon tavallisuudesta poikkeavan painojakauman
- elävät eläimet ja kasvit
- aseet, ammukset ja räjähdysaineet
- valmisteveron alaiset tuotteet (tupakka- ja alkoholituotteet yms.)
- lääkkeet

- tavara, johon liittyy jälkivaatimus tai erityinen luovutusehto
- jätteet
- uraani ja ydinjäte
- lämpötilan vaihteluille altis tavara

ADR/RID/IMDG -koodiin sisältyvien tavaroiden kohdalla (vaaralliset aineet yms.) sovelletaan koodissa annettuja määräyksiä tai asianomaisissa maissa voimassa olevia kansainvälisiä määräyksiä (ks. myös kohta 8).

Elintarvikkeiden kuljetuksessa sovelletaan voimassa olevien elintarvikelakien määräyksiä ja niihin kuuluvia ohjeita.

Kontti-/lavakuljetusten tai erilaisten erikoiskuljetusten kohdalla sovitaan ehdot kussakin tapauksessa erikseen.

#### **4. Kuljetussopimus**

Kuljetussopimus katsotaan vahvistetuksi, kun rahdinkuljettaja on vastaanottanut tavarahan, joka vastaa rahtikirjan merkintöjä tai on saanut kuljetukseen tarvittavat ohjeet ja on niiden mukaisesti vastaanottanut tavarahan sekä vahvistanut sen allekirjoituksellaan tai sovitulla automaattisen tiedonsiirron välityksellä tapahtuvalla ilmoituksella. Kohdassa 3 mainittujen tavaroiden osalta edellytetään lisäksi erillistä kirjallista sopimusta.

Lähtäjän on tehtävä jokaisesta tavaralähetyksestä kuljetustilaus tai rahtikirja, josta ilmenee selvästi:

- lähtäjän nimi ja osoite sekä mahdollinen asiakasnumero
- vastaanottajan nimi, osoite ja tavarahan lopullinen määräpaikka postinumeroineen
- kolliluku, merkki/numero, kollilaji
- tavaralaatu (kauppanimike/viranomaisten erityismääräykset)
- tavarahan bruttopaino ja tilavuus (sis. kuljetusapuvälineet, esim. kuormalavat tms.)
- tullausta ja muita muodollisuuksia koskevat ohjeet
- toimituslauseke (ks. myös kohta 6)
- mahdolliset erityisohjeet tavarahan käsittelystä (päällelastauskielto tms.)
- mahdollinen luovutusehto
- luettelo rahtikirjan/kuljetustilauksen liitteenä olevista asiakirjoista
- rahdin maksaja

Lähtäjä on vastuussa kuljetustilauksessa ja/tai rahtikirjassa annetuista tiedoista, niiden oikeellisuudesta ja riittävydestä. Kuljetustilaus tulee antaa hyvissä ajoin ennen kuljetuksen ajateltua alkamisaikaa.

Rahdinkuljettajalla on oikeus tutkia, vastaako lähetys rahtikirjassa ja kuljetustilauksessa annettuja tietoja ja onko tietyillä ehdoilla kuljetettavaksi otetuista esineistä annetut määräykset huomioitu.

Viime kädessä lähtäjä on rahdinkuljettajan toimeksiantajana velvollinen suorittamaan toimituslausekkeesta riippumatta lähetystä rasittavan rahdin ja muut maksut, ellei vastaanottaja ole lunastanut tavaraa tai kieltäytynyt rahdin maksamisesta tai on siihen kykenemätön.

Lähtäjän tulee liittää kuljetustilaukseen ja rahtikirjaan tarvittavat vientiasiakirjat ja/tai kohdassa 3 mainituille tavaroille kussakin tapauksessa tarvittavat asiakirjat ja/tai ohjeet.

Kuljetussopimus perustuu vapaaseen ja esteettömään liikenteeseen ja siihen, että kuljetus voidaan suorittaa ajokelpoisilla, tarvittavat kantavuudet omaavilla teillä.

Mikäli toimeksianto, johon rahdinkuljettaja on ryhtynyt, keskeytyy tai viivästyy rahdinkuljettajasta riippumattomista syistä (esim. lakko, työsulku, liikennetekniset esteet yms.) rahdinkuljettaja on oikeutettu korvaukseen kustannuksistaan ja tekemästään työstä.

## **5. Kuormalavat**

Kuormalavojen vaihtoa kuormauksessa ja purkauksessa ei suoriteta.

## **6. Toimituslauseke**

Lähtäjän tulee ilmoittaa rahtikirjassa ja kuljetustilauksessa toimituslauseke voimassa olevien Incoterms-lausekkeiden mukaisena rahdin ja muiden kuljetuskustannusten jakamiseksi lähtäjän (myyjän) ja vastaanottajan (ostajan) kesken.

## **7. Tavarankakkaaminen ja osoittaminen**

Lähtäjä vastaa tavarankakkaamisesta, joka kestää kuljetuksen aiheuttamat normaalit rasitukset mahdollisine uudelleenlastauksineen. Lähtäjä on vastuussa siitä, että lähetyksessä on asianmukaiset käsittelymerkinnät. Lähtäjä on velvollinen korvaamaan rahdinkuljettajalle vahingon ja kustannukset, jotka tavara tai tavarankakkaus aiheuttavat henkilölle, ajoneuvolle, varusteille, muulle tavaralle tai ympäristölle. Rahdinkuljettaja voi myös kieltäytyä kuljettamasta puutteellisesti pakattua tavaraa.

Lähtäjän on varustettava lähetys selvillä osoitmerkinnöillä. Tavarankakkaamisen kannalta on tärkeää, että erityisohjeet, kuten kylmä- ja lämminkuljetus, on selvästi merkitty sekä kuljetustilaukseen, rahtikirjaan että lähetykseen. Mikäli lähetys sisältää useita kolleja tai yksittäisen kollin paino ylittää 25 kg eikä kyse ole omilla pyörillä kulkevasta kolistista eikä erikseen muuta ole sovittu, lähetys tulee olla pakattuna pakkausluterilla, joka on käsiteltävissä tavanomaisella lavansiirtovaunulla tai haarukkatrukilla. Osoitmerkinnöissä tulee ilmoittaa myös lähetykseen sisältyvien kollien yhteismäärä.

## **8. Vaarallisten aineiden kuljettaminen**

Vaarallisten aineiden kuljettamisessa lähtäjän on noudatettava vaarallisten aineiden kuljettamista koskevia lakeja, asetuksia ja muita määräyksiä. Tilatessaan vaarallisen aineen kuljetuksen lähtäjän tulee ilmoittaa rahdinkuljettajalle hyvissä ajoin ennen kuljetuksen suorittamista vaaran luonne sekä tarvittaessa varotoimet, joihin on ryhdyttävä. Lähtäjän velvollisuutena on tehdä rahtikirjaan tarvittavat merkinnät tavarankakkaamisesta ja antaa rahdinkuljettajalle kuljetuksen suorittamista varten tarvittavat tiedot ja asiakirjat.

Lähtäjä vastaa, että vaarallisten aineiden kuljetukseen käytettävä pakkaus täyttää viranomaisien antamat vaatimukset. Lähtäjä vastaa myös lainsäädännön vaatimista pakkausmerkinnöistä. Lähtäjä ja vastaanottaja ovat velvolliset huolehtimaan niistä

velvollisuuksista, jotka on määritetty vaarallisten aineiden kuljettamista koskevassa lainsäädännössä.

Lähetäjä ja vastaanottaja vastaavat siitä, ettei rahdinkuljettaja kärsi vahinkoa mistään sellaisesta seuraamuksesta, jonka vaarallisen aineen kuljettaminen on rahdinkuljettajalle aiheuttanut, mikäli rahdinkuljettaja ei tiennyt eikä kohtuudella ole saattanut havaita tavarain olevan luonteeltaan vaarallista